

Kielce, dnia 8 stycznia 2025 r.

WK.60.41.2024

Pan Andrzej Karpiński

Dyrektor Suchedniowskiego Ośrodka Kultury „Kuźnica” w Suchedniowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² przeprowadziła w Suchedniowskim Ośrodku Kultury „Kuźnica” w Suchedniowie w dniach 9, 11, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 24 i 28 października 2024 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Suchedniowskiego Ośrodka Kultury za 2023 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 22.11.2024 r. W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 2/2019 Dyrektora z dnia 4 lutego 2019 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) nie przyjęto do stosowania w zakładowym planie kont i nie określono zasad funkcjonowania konta 300 „Rozliczenie zakupu”, pomimo że w 2023 r. dokonywano zapisów na tym koncie. Nie określono zasad funkcjonowania konta 132 „Rachunek pomocniczy”, pomimo dokonywania zapisów na tym koncie. Pomimo wskazania w ZPK konta 845 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” zapisów dokonywano na koncie 840 o tej samej nazwie,
 - b) nie wskazano daty rozpoczęcia eksploatacji stosowanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych programu komputerowego oraz nie wskazano i nie aktualizowano stosowanej na bieżąco wersji programu,
 - c) nie zawarto wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych: dziennik, w tym dzienników częściowych (Bank, Kasa, Sprzedaż, Zakup), konta księgi głównej (ewidencja syntetyczna), konta ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna), zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i kont ksiąg pomocniczych,

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 7

² Dz. U. Nr 167, poz. 1747

- d) nie wskazano stawki dokonywania odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych,
 - e) w załączniku nr 1 „Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” wskazano, iż księgi rachunkowe prowadzi się z wykorzystaniem systemu ERP Optima, pomimo że księga inwentarzowa w zakresie ewidencji szczegółowej do konta 011 „Środki trwałe” oraz 013 „Pozostałe środki trwałe” (wspólna księga) prowadzone są techniką ręczną. Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a), b) i c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.
2. W zakresie prawidłowości sporządzania dowodów księgowych ustalono:
- a) część zapisów w dziennikach nie zawiera żadnego lub zrozumiałego określenia treści ekonomicznej,
 - b) wyciągi bankowe nie posiadają nadanego numeru pozwalającego na ustalenie, pod którą pozycją dowód został ujęty w ewidencji księgowej,
 - c) faktury, rachunki, wyciągi bankowe dokumentujące operacje gospodarcze nie wskazują miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) z podpisem osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia w księgach, zgodnie z zasadami ustalonymi w planie kont jednostki. Nie załączano również do dowodów wydrukowanego dekretu sporządzonego w formie elektronicznej. Nieprawidłowości naruszają art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 1 pkt 6, art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 2 pkt 2 i pkt 3, art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
3. Nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, pomimo iż w 2023 roku i nadal prowadzone są dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, co narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
4. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont Ośrodka Kultury przy księgowaniu ww. operacji gospodarczych:
- a) operacje gotówkowe w raportach kasowych ujmowano w ewidencji księgowej konta 101 „Kasa” pod datą zamknięcia raportu kasowego, zamiast pod faktyczną datą wystąpienia operacji, co narusza art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
 - b) operację ulepszenia środka trwałego w wyniku zakończenia inwestycji w kwocie 325.470,36 zł ujęto na stronie Wn konta 011-16-64 „Środki trwałe” oraz błędnie w korespondencji ze stroną Ma konta 640 „Rozliczenie międzyokresowe kosztów”. Fakturę VAT również ujęto błędnie na stronie Wn konta 640 (oraz Wn konta 227-VAT-Naliczony i stronie Ma konta 201). Zaniechano ujęcia ww. operacji na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” oraz ujęcia amortyzacji na kontach 400 „Amortyzacja” i 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, jak również nie rozliczono równoległe do odpisów amortyzacyjnych otrzymanych środków na finansowanie zadania zaliczonych do rozliczeń międzyokresowych przychodów, które powinny być stopniowo ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne zapisem: Wn konto 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” w korespondencji z kontem 760 „Pozostałe przychody operacyjne”. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w obowiązującej polityce rachunkowości.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

5. W zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) ewidencja prowadzona ręcznie łącznie dla konta 011 „Środki trwałe” i konta 013 „Pozostałe środki trwałe” daje możliwość ustalenia tylko grupy KŚT, a wprowadzone obiekty nie posiadają nadanych numerów inwentarzowych, co narusza wymogi rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁴, w związku z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁵ oraz „Zasady tworzenia obiektów inwentarzowych” pkt „Ogólne zasady tworzenia obiektów inwentarzowych” Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”⁶,
 - b) do środków trwałych (konto 011 „Środki trwałe”) zaliczono oprogramowanie stosowane do prowadzenia ksiąg rachunkowych o wartości 3.937,98 zł, zamiast zaliczyć je do wartości niematerialnych i prawnych i ująć w ewidencji księgowej na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, co narusza art. 3 ust. 1 pkt 14 i pkt 15 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości
6. W 2023 r. na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” nie ujęto: wzmacniacza do gitary akustycznej o wartości 1.659,31 zł, gitary elektro-akustycznej o wartości 584,59 zł, zmywarki uniwersalnej o wartości 3.763,41 zł, patelni uchylnej elektrycznej o wartości 3.603,66 zł, gabloty wiszącej wewnętrznej o wartości 1.287,32 zł. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 013 określone w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 2/2019 Dyrektora z dnia 4 lutego 2019 r. zgodnie z którym, ewidencja szczegółowa do konta 013 w odniesieniu do środków trwałych o wartości początkowej od 500,00 zł do 10.000,00 zł prowadzona jest metodą ilościowo-wartościową.
7. W kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. w pozycji E4.1 „Wymagalne zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług” nie wykazano zobowiązań wymagalnych w kwocie 938,45 zł wynikających z konta 201-UNITED „Rozrachunki z dostawcami”. Zobowiązanie zostało uregulowane w dniu 4.01.2024 r. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷, w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
8. W zakresie przeprowadzania inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2023 r. ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji sald kont wg stanu na dzień 31.12.2023 r. Salda kont na dzień 31.12.2023 r. wg ewidencji księgowej były następujące:
 - konto 200 „Rozrachunki z odbiorcami” – saldo Wn 1.527,99 zł,
 - konto 201 „Rozrachunki z dostawcami” – saldo Wn 0,39 zł i saldo Ma 13.489,90 zł,

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 773, dalej ustawa o statystyce publicznej

⁶ Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 1025

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

- konto 225 „Rozrachunki z budżetami z Urzędem Skarbowym” – saldo Wn 3.964,00 zł i saldo Ma 4.572,00 zł,
 - konto 227 „Rozliczenia podatek VAT” – saldo Wn 83,39 zł,
 - konto 229 „Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne” – saldo Ma 26.260,45 zł,
 - konto 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” – saldo Wn 1.914,75 zł,
 - konto 800 „Fundusz jednostki” – saldo Ma 7.410.618,63 zł,
 - konto 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe” – saldo Ma 238.305,67 zł,
 - konto 860 „Wynik finansowy” – saldo Ma 40.754,49 zł.
- b)** nieprawidłową metodą, tj. spisem z natury, zamiast poprzez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikację wartości, dokonano inwentaryzacji:
- gruntów będących własnością SOK, tj. działek o wartości: 442.700 zł, 1.115.900 zł, 1.680.300 zł i 148.900 zł,
 - ogrodzenia o wartości 22.000 zł, 5.000 zł, 40.000 zł i 7.623 zł, plac zabaw o wartości 45.000,00 zł, ulica przy placu zabaw o wartości 409 zł,
 - stosowanego w Ośrodku oprogramowania do prowadzenia ksiąg rachunkowych o wartości 3.937,98 zł.
- c)** zarządzeniem Nr 6/2023 Dyrektora z dnia 17 grudnia 2023 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej w Suchedniowskim Ośrodku Kultury w załączniku „Harmonogram inwentaryzacji” w kolumnie „Termin realizacji” wskazano, iż inwentaryzację w drodze weryfikacji sald należy przeprowadzić w okresie do 29.12.2023 r., co uniemożliwia potwierdzenie kompletności zobowiązań, bowiem dokumenty dotyczące operacji rodzących zobowiązania mogą spływać do jednostki w styczniu i lutym roku następnego.
- Nieprawidłowości naruszają art. 26 ust. 1 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

II. W zakresie realizacji planu finansowego:

- 1.** Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Główny Księgowy nie przyznano dodatku funkcyjnego, co narusza art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁸ w związku z art. 128 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy⁹.
- 2.** Dyrektor zarządzeniem z dnia 29 maja 2023 r. nienależnie przyznał Głównemu Księgowemu nagrodę w kwocie 1.500,00 zł na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników SOK przyjętego do stosowania zarządzeniem nr 1A/2013 Dyrektora z dnia 14 października 2013 r. Uregulowania zawarte w ww. regulaminie nie mają zastosowania do pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy w rozumieniu art. 128 § 2 pkt 2 ustawy Kodeks pracy. Ponadto zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁰ osobom, o których mowa w art. 2 (Kierownik oraz Główny Księgowy) nie przysługuje prowizja od zysku, nagroda z zakładowego funduszu nagród oraz roszczenie z tytułu udziału w zysku lub nadwyżce bilansowej.

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 2136, dalej ustawa o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi

3. Ogłoszenie o wykonaniu umowy na roboty budowlane pn. „Wiejski Dom Kultury w Mostkach-Centrum tradycji i aktywności lokalnej” zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych po upływie 132 dni od wykonania umowy, co narusza art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹¹.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Suchedniowskiego Ośrodka Kultury, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi odpowiednio Dyrektor i Główna Księgowa SOK.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać zmian zasad (polityki) rachunkowości dostosowując przyjętą dokumentację do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.
2. Na dowodach księgowych (m.in. wyciągach bankowych, fakturach, rachunkach) zamieszczać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
3. Na wyciągach bankowych umieszczać numeru dowodu księgowego pozwalający na ustalenie, pod którą pozycją dowód został ujęty w ewidencji księgowej, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
4. Przy dokonywaniu zapisów w księgach rachunkowych zamieszczać zrozumiały tekst, zgodny z faktycznym przebiegiem operacji i treścią ekonomiczną, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
5. Przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
6. W księgach rachunkowych zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

funkcjonowania kont określonych w obowiązującej polityce rachunkowości, w szczególności:

- a) na koncie 101 „Kasa” operacje wpływu i wypływu gotówką ujmować pod faktyczną datą wystąpienia operacji, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
 - b) operacje ulepszenia wartości istniejącego środka trwałego finansowanego ze środków otrzymanych na ten cel ujmować w następujący sposób:
 - wpływ dotacji celowej z przeznaczeniem na zakup środka trwałego: Wn 130 „Rachunek bieżący” i Ma 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”,
 - faktura: Wn 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” i 227-VAT_Naliczony oraz Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - zapłata za fakturę: Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” i Ma 130 „Rachunek bieżący”,
 - rozliczenie poniesionych nakładów - dokument UP (ulepszenie środka trwałego): Wn 011 „Środki trwałe” i Ma 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”,
 - odpis amortyzacyjny: Wn 400 „Amortyzacja” i 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” oraz równolegle do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych rozliczać zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychody z tytułu środków otrzymanych na finansowanie środków trwałych stopniowo do pozostałych przychodów operacyjnych (art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości) zapisem: strona Wn konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” w korespondencji ze stroną Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne”,
 - c) do pozostałych środków trwałych (konto 013 „Pozostałe środki trwałe”) zaliczać środki trwałe o wartości początkowej ustalonej w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości,
 - d) zakup wartości niematerialnych i prawnych ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” w korespondencji z kontem 240 „Pozostałe rozrachunki”.
7. Zmniejszyć stan środków trwałych (konto 011 „Środki trwałe”) o wartość oprogramowania, równocześnie przyjmując tę wartość na stan wartości niematerialnych i prawnych (konto 020).
 8. Ewidencję środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie grupy, podgrupy i rodzaju wraz z nadaniem każdemu obiektowi indywidualnego numeru inwentarzowego, stosownie do przepisów zawartych w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w Komunikacie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”.
 9. Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

10. Przeprowadzać na ostatni dzień roku obrotowego prawidłową metodą rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy udokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosowanie do art. 26 ust. 1 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji w terminach umożliwiających potwierdzenie występujących w ewidencji składników aktywów i pasywów z odpowiednimi dokumentami źródłowymi, stosownie do art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
11. Przyznawać dodatki funkcyjne na zasadach określonych w art. 31 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, w związku z art. 128 § 2 pkt 2 ustawy Kodeks pracy.
12. Wystąpić do Głównego Księgowego o dobrowolny zwrot nagrody. W przypadku odmowy zwrotu wystąpić do osób odpowiedzialnych za ustalenie i przyznanie nagrody o zwrot nagrody na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
13. W Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczać ogłoszenia o wykonaniu umowy, w terminie 30 dni od wykonania umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do art. 448, w związku z art. 267 ust. 2 pkt 8 tej ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Dyrektora zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(Dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:

Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów